

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim kurumlarına şeffaf ve demokratik olmayan süreçlerle yapılan rektör atamaları nedeniyle akademik ve bilimsel özerkliğin iyice zayıflatıldığı, keyfi ve kişiye özel uygulamalarda çok ciddi artışın yaşandığı gözlenmektedir. Bu süreçte, özellikle akademik kadroların bölümlerin ihtiyaçlarına veya akademik niteliği yükseltme önceliğine göre değil belirli kişilere kadro verilmesi önceliğine göre yapıldığı dikkat çekmektedir. Doçent ve Doktor Öğretim Üyesi unvanını almış olan akademisyenler, üniversitelerinin akademik yükseltme kriterlerini sağlamalarına rağmen idarecilerin keyfi tasarruflarıyla kadrolara atanmadıkları ve mağdur edildikleri ifade edilmektedir. Üniversitelerde atama ve yükseltme kriterlerinin gerektirdiği şartları taşımalarına rağmen yöneticilerin keyfi tasarrufları nedeniyle hak ettikleri kadrolara atanamayan Doçent ve Doktor Öğretim Üyesi unvanlı akademisyenlerin karşı karşıya kaldığı sorunların belirlenmesi, uygulamadaki kişisel tasarrufların ortadan kaldırılması ve gerekli objektif kriterlerin oluşturulması başta olmak üzere yükseköğretim kurumlarındaki tüm sorunların belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ve teklif ederiz.

Uluç / Gökçözer
Eskişehir MV.

Kamil Okyaz SINDIR
İzmir MV.

Sibel ÖZDEMİR

İstanbul Milletvekili

Candan YÜCEER
Tekirdağ MV.

Burhanettin Bayraktar
Aydın MV.

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

Yunus Emre
İstanbul MV.
Levent GÖK
Ankara MV.

Alişan AKOĞLU
Mardin MV.

Mehmet FOLAT
İzmir MV.

Bayram Yılmazoğlu
Gaziantep

Nurhayat Altınca Kayaşlı
Bursa MV.

GEREKÇE

2 Temmuz 2018 tarihinde ilan edilen 676 sayılı KHK ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununda değişiklik yapılarak rektörlerin doğrudan Cumhurbaşkanınca atanması düzenlendi. Söz konusu bu değişiklikten itibaren şeffaf ve demokratik olmayan ve akademik ve bilimsel özerkliği yok sayan süreçlerle yapılan rektör atamaları nedeniyle akademik ve bilimsel özerkliğin iyice zayıflatıldığı, keyfi ve kişiye özel kadrolaşma uygulamalarında çok ciddi artışın yaşandığı gözlenmektedir.

Bu süreçte, akademik kadroların bölümlerin ihtiyaçlarına veya akademik niteliği yükseltme önceliğine göre değil belirli kişilere kadro verilmesi önceliğine göre yapıldığı dikkat çekmektedir. Kişiye özel kadro ilanları ve liyakati yok sayan uygulamalarla yapılan kadrolaşmanın yanı sıra, Doçent ve Doktor Öğretim Üyesi unvanını almış olan akademisyenlerin, üniversitelerinin akademik yükseltme kriterlerini sağlamalarına rağmen kadrolara atanmadıkları ifade edilmektedir. Araştırma Görevlisi, Öğretim Görevlisi ya da Doktor Öğretim Üyesi kadrosunda çalışmakta olan yaklaşık 20.000 akademisyenin üniversite yönetimlerinin keyfi uygulamaları ve kişisel tercihleri nedeniyle görev yaptıkları üniversitede hak ettikleri Doçent ya da Doktor Öğretim Üyesi kadrolarına geçemedikleri ifade edilmektedir.

Doçent kadrosuna atanmış meslektaşlarıyla benzer şekilde tüm görev ve sorumlulukları üstlenmelerine rağmen, keyfi uygulamalarla hak ettiği kadroya yükseltilmeyen akademisyenlerin özlük haklarında büyük kayıpları olmaktadır. Akademik unvanlarına uygun kadro verilmeyen akademisyenler için uygun akademik çalışma ortamlarının olmadığı, akademik ve idari kurullarda görev alamama, fakülte ve bölüm toplantılarına katılamama, derece, maaş, ek gösterge, yeşil pasaport gibi özlük hakları gibi çeşitli haklarına sahip olamadıkları belirtilmektedir. Doçent ve Doktor Öğretim Üyesi unvanını alan akademisyenlerin gerekli koşulları sağlamaları durumunda çalıştıkları üniversitelerde ilgili kadrolara atamalarının keyfi uygulama ve kişisel tasarruf yetkisine izin verilmeden, merkezi ve eşit bir uygulamayla hak ettikleri kadroyu almalarının önündeki sorunların objektif ve keyfiyete dayanan uygulamaların ortaya konulmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Yine bu dönemde Boğaziçi Üniversitesi başta olmak üzere, birçok üniversitede kişisel, keyfi, gereksiz, hukuksuz olarak birçok akademisyen görevlerinden uzaklaştırıldılar. Yasaların gerektirdiği kurallara uyulmayan tüm süreçler karşısında Yükseköğretim Kurulunun (YÖK) ise görev ihmalî yaparak etkin ve şeffaf bir denetim sürecini başlatmadığı belirtilmektedir.

Diğer yandan, bazı vakıf yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademisyenlerle ilgili yasaların zorunlu kıldığı özlük haklarını yerine getirmeyen keyfi yönetim anlayışları karşısında YÖK şeffaf bir denetim ve yaptırım sürecini işletmeyerek görev ihmalî yaptığı ifade edilmektedir. Birçok akademisyen, unvanlarının gerektirdiği kadro ve özlük haklarını alamadıkları için sorunlar ve mağduriyetler ile karşı karşıya kalmaya devam etmektedirler.

Üniversitelerdeki keyfi ve kişisel uygulamalar nedeniyle mağduriyet yaşanan diğer bir sorun alanı da KHK'yle görevlerinden ve üniversitelerinden hukuksuz ve gereksiz uzaklaştırılan akademisyenlerdir. Mahkeme kararlarına ve haklarında takipsizlik kararı verilmesine rağmen yine yöneticilerinin inisiyatifiyle görevlerine başlayamamaktadırlar.

Ortaya çıkan diğ er bir sorun olarak, 2017 yılında uygulanmaya başlayan 100/2000 Y  K Doktora Bursu Programının hedeflerinden uzaklaşıldığı ve araştırmacıların mağdur edildiği görülmektedir. Program ile yükseköğretim kurumlarının, kamu ve özel sektörün nitelikli bilim insanı ve araştırmacı ihtiya ının karşılanması için 100 tematik alanda 2.000 araştırmacı ile ülkemizin kalkınmasına dönük hedefler ortaya konuldu. Ancak aradan geçen altı yılın sonunda; programın hemen her üniversitede açılması, araştırmacılara verilen burs miktarının asgari ücretten düşük miktarda kalması ve en önemlisi mezuniyet sonrasında istihdam ve kadro alanlarında yaşanan kadro sorunlarıdır.

Yükseköğretim kurumlarında akademisyenlerin karşı karşıya kaldığı kadro sorunları başta olmak üzere, tüm sorunlar karşısında Y  K' n görev ihmalı yaptığı ve gerekli önlemleri almadığı görülmektedir. Akademik unvanlarını kazanan akademisyenlerin uzun yıllardır görev yaptıkları üniversitelerde unvanlarına uygun akademik kadrolarda görev yapmaktan mahrum bırakılmaları başta olmak üzere yükseköğretim kurumlarındaki tüm sorun ve mağduriyetlere karşı alınabilecek önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

3.9.9.4. Sayılı Meclis Araştırma Önergelerinin İmza Çizelgesi

[illegible]